

Γέρων Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης: «Πάνω σ' αυτά τα μικρά πράγματα παίζεται η ζωή μας» (Δημήτρης Ιωάννου, Φιλόλογος - Συγγραφέας)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Πρέπει λοιπόν να μιλά κανείς ελεύθερα, για να φύγει και το παραμικρό «φληνάφημα» του εγώ. Ακόμη και για τα πιο μικρά πνευματικά θέματα, δεν πρέπει να σκέπτεται κανείς «ας μην πάω στον Γέροντα, μην τον “ενοχλήσω”». Μπορεί ακόμη ίσως να σκεφτεί κάποιος «πού κατάντησα ο δύστυχος, να πρέπει να εκτίθεται σηκώνοντας νύχτα τον Γέροντα»! «Και όποτε αντιμετωπίζετε οποιαδήποτε πνευματική δυσκολία, μη λέτε: “Μα είναι μικρό πράγμα, δεν θέλω να ενοχλήσω τον γέροντα!” Όχι! Πάνω σ' αυτά τα μικρά πράγματα παίζεται η ζωή μας». Το μικρό πράγμα λειτουργεί μέσα μας πολλαπλασιαστικά. Τι θα πει άραγε «μικρή» πνευματική δυσκολία; ρωτά ο πατήρ.

Ο άγιος Βαρσανούφιος της Όπτινα λέγει, για να αναφέρουμε ένα παράδειγμα, ότι,

αν δεν μπορεί κάποιος να προσευχηθεί, αν δεν έχει διάθεση ή δύναμη να κάνει πχ το Απόδειπνο, ίσως «βολέψει» τα πράγματα σκεπτόμενος: «είναι δυνατόν άραγε να έχω διάθεση κάθε φορά για προσευχή; Θα είμαι ως φαίνεται κουρασμένος». Και θα πει την προσευχή με το ζόρι, μηχανικά. Αλλά, προσθέτει ο άγιος Βαρσανούφιος, τότε είναι που πρέπει ο πιστός να σκεφτεί: «ίσως να είναι και έτσι. Ωστόσο, ας αναρωτηθώ και το εξής: έχω άραγε δικαίωμα για προσευχή;». Αν πχ έχει κανείς κατακρίνει τον άλλον, τότε είναι φυσικό να εξαφανίζεται τελείως η επιθυμία για επικοινωνία με τον Κύριο, εκλείπει ο αυθορμητισμός που πρέπει να διακρίνει αυτή την ύψιστη πνευματική πράξη. Στο Άγιο Όρος, όπως παρατηρεί κάποιος πνευματικός πατήρ, όταν λένε «πάω να κάνω προσευχή», δεν εννοούν «να προφέρω κάποιες λέξεις», αλλά «να ανοίξω πραγματική συνομιλία με τον Θεό». Και γι' αυτό, αν δεν ξεκινά αυτή η συνομιλία, τότε ο μοναχός προβληματίζεται. Και μπορεί να φταίει γι' αυτό, όπως είπαμε, κάτι σοβαρό -πχ η κατάκριση, η έλλειψη εμπιστοσύνης στον Γέροντα κλπ.



«Πήγαινε να ενοχλήσεις τον Γέροντα», λέγει ο πατήρ, και στην ανάγκη, εννοεί, «ξύπνησέ τον». Αν υπάρχει λόγος, ακόμη και μέσα στην άγρια νύχτα θα πάει κανείς στον πατέρα του να πει τι του συμβαίνει. Εξάλλου, αυτό το σκότωμα της «αξιοπρέπειας», για το οποίο μιλήσαμε, αυτή η άρση του φόβου να μην «εκτεθεί» κανείς, είναι που εξαλείφει όλα τα δεινά, την αντιδικία και τη διαφωνία. «Εδώ

είμαστε οικογένεια, λέγει ο πατήρ, δεν είμαστε στρατός». Δεν ενδιαφέρει, δηλαδή, να εκτελεστούν μηχανικά κάποια καθήκοντα, νηστείες, αγρυπνίες κλπ, αλλά να νιώσει κανείς ότι «ζωήν έχει εν εαυτώ». Δεν είναι η κοινοβιακή ζωή σύνολο αφηρημένων επιταγών και καθηκόντων προς επιτέλεση, αλλά αρμονική συνισταμένη της βαθύτερης εσωτερικής προσπάθειας πολλών αγωνιστών, πολλών ανθρώπων της προσευχής. Γι' αυτό όμως θα πούμε κάτι και παρακάτω.

Ενοχλεί κανείς λοιπόν τον (διακριτικό) Γέροντα και στην παραμικρή δυσκολία, και αυτός διαφωτίζει. «Το μέτρο υπακούει σε μια λογική, που είναι ο σεβασμός του ρυθμού, της αντοχής και των αναγκών του συνόλου και του καθενός ξεχωριστά». Ο Γέροντας, επειδή η Μονή είναι κοινόβιο, ξέρει πρωτίστως τις ανάγκες του συνόλου ακριβώς ως «συνόλου», ξέρει ότι αυτή η κοινότητα έχει και μια δεδομένη αντοχή -όπως και κάθε οικογένεια αντέχει ή δεν αντέχει ορισμένα πράγματα- και επίσης διέπεται από κάποιον «ρυθμό». Πιθανόν ο πατήρ Αιμιλιανός θέλει να πει εδώ ότι κάθε αδελφότητα χαρακτηρίζεται από μια ιδιαίτερη πνευματική κατάσταση, όσον αφορά την πορεία της προς την αγιότητα- γιατί το κοινόβιο πρέπει διαρκώς να γίνεται ολοένα και περισσότερο «οικογένεια». Άλλη αδελφότητα πορεύεται για ένα διάστημα εστιάζοντας στην απόσυρση και την σιωπή, άλλη στη θεολογία, άλλη ζει τη χαρά της θείας λατρείας -πιθανόν να συμβαίνει ό,τι και με τους μεμονωμένους μοναχούς, εφόσον, όπως γνωρίζουμε, ο άγιος Μωυσής ο Αιθίοψ αγίασε πχ λόγω της μεγάλης φιλοξενίας του, ενώ ο Μέγας Αρσένιος λόγω της τέλει ησυχίας. Και ακόμη, είναι πιθανόν για την ίδια αδελφότητα να υπάρχει καιρός κατάλληλος για εστίαση στη μόνωση, το πένθος και την περισυλλογή, ή καιρός για εστίαση στην αναστάσιμη δόξα (αν πχ συμβαίνει να την έχει επισκεφτεί ένας άγιος κλπ). Και υπάρχουν δυστυχώς περιστάσεις που μια αδελφότητα θλίβεται τα μέγιστα και υπομένει, γιατί πχ μπορεί ποικιλοτρόπως να βάλλεται και να περνά έναν σοβαρό πειρασμό, ενώ άλλες φορές κυριαρχεί η ευγνωμοσύνη της πνευματικής καρποφορίας.



Ωστόσο, αφού ο Γέροντας δια φωτίσει την αδελφότητα και συμβουλευθεί αναλόγως τους πάντες, δεν θα παρέμβει την ώρα που όλα αυτά πρέπει να γίνουν πράξη. Δίνει πχ μια εντολή, «να μην ξεπερνά η ακολουθία το τάδε χρονικό διάστημα» (γιατί, όπως λέγει, μερικές φορές οι ακολουθίες καθυστερούν από εγωκεντρικές αργόσυρτες ψαλμωδίες), ωστόσο «δεν θα έρθω στο Ψαλτήρι με το ρολόι στο χέρι ή δεν θα σας πω να κάνετε πιο γρήγορα, γιατί δεν θέλω να σας στενοχωρήσω». Αν μπλέκεται κανείς διαρκώς μέσα στα πόδια του άλλου, ακόμη και αν είναι «Γέροντας», τότε απλά δεν τον αφήνει, όπως είπαμε, να ανδρωθεί. Είναι αναξιοπρεπές, ακόμη και για ένα Μοναστήρι.

Επιπροσθέτως, ο Γέροντας σέβεται την προσπάθεια του κάθε αδελφού, που άκουσε τον λόγο, και μπορεί στο τέλος να έκανε τα δικά του. Δεν σημαίνει ότι η αποτυχία είναι κάθε φορά μια καταστροφή, ότι δεν προϋποθέτει κάποιον αγώνα, κάποια προσπάθεια. Μήτε ενδιαφέρει απλά τον προϊστάμενο να εφαρμοστούν οπωσδήποτε όσα λέγει, αλλά να εφαρμοστούν επειδή πράγματι η αδελφότητα ωρίμασε και προόδευσε. Όταν μια αποτυχία συμβαίνει- και ως άνθρωποι ζούμε όλοι στον κόσμο της πτώσης-, σημαίνει ότι υπάρχει καιρός για παραπέρα δουλειά, για νέα προσπάθεια να κατεργαστούμε τον εαυτό μας. Υπάρχει καιρός, μετά την πτώση, για έγερση. Εξάλλου «είστε όλοι αξιέπαινοι για το θεάρεστο έργο σας», λέγει ο Γέροντας και το πιστεύει. Κάνει και αυτός ένα είδος «υπακοής» στον μυστικό

αγώνα των παιδιών του, τον οποίο, ως γνήσιος πατέρας, σέβεται και πονά. «Σας παρακαλώ μόνο να έχετε περισσότερο ομαδικό πνεύμα...». Ζητά στο τέλος να γίνουν όλοι μια οικογένεια. Να ενωθούν οι πάντες «εν τω συνδέσμω της αγάπης». Αποδεικνύεται, ξανάλεμε, «πατέρας» – αλήθεια, η λέξη αυτή είναι άγια και ιερή.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)